

nister vilde rose sig deraf; thi det er dog tydeligt, at det, at man i en Række af Aar har brugt Pengene, mens der var nogle, og saa pludselig holder op, da Kassen begynder at tømme, egentlig ikke er noget at rose sig af. Man har i det daglige Liv, og ogsaa i det offentlige Liv, ikke saa Eksempler paa dette, at Folk leve flot, bruge mange Penge, saa længe de have rigeligt af dem, men at de, naar Kassen er tom, maa tage Neb i Seftene og leve lidt mere økonomisk. Det er det samme, det lader til, at vi skulle til nu. Det er jo overordentlig glædeligt, at disse Medsættelser af Udgifterne have fundet Sted paa de militære Budgetter, det skal jeg indrømme, men jeg skal dog tillade mig at gøre opmærksom paa, at der ogsaa findes meget betydelige Medsættelser paa andre Budgetter, hvor det ikke er nær saa fornuftigt at møde dem. Naar vi saaledes tage de to Nr., som særlig vedkomme Indenrigsministeriet, paa §§ 26 og 27 — det er begge to II. — ville vi finde, at der i Fjor i dette Ting var bevilget paa § 26 til Indenrigsministeriet lidt over 2 Mill. Kr., medens der i Aar kun er forlangt omtrent 1,400,000 Kr. Der er altsaa forlangt 600,000 Kr. mindre. Paa § 27 II., den Konto, som særlig angaar Udviklingen af vore Samfærdselsmidler, var der i den for dette Finansaar gældende Lov ved 3dje Behandling bevilget 2½ Mill. Kr. Der er nu kun forlangt omtrent 1½ Mill. Kr., det vil sige, der er forlangt mindre end i Fjor e. 900,000 Kr. Altsaa paa Indenrigsministeriets ekstraordinære Budget, det, som særlig bidrager til at udbille den indre Erhvervsdygtighed, er der en Nedgang paa 1½ Mill. Kr., netop det, som Overskuddet er beregnet til paa Finansloven. Jeg vil dog henstille til de ærede Medlemmer om de ikke tro, at vi kunne anvende disse 1½ Mill. Kr. paa en overordentlig forsvaerlig og fornuftig Maade til Udviklingen af Landets Hjælpemidler. Jeg skal i saa Henseende tillade mig at anføre en hel Del forskellige Objekter, hvortil der i Aar ikke findes det allermindste anført paa Finansloven. Der er, som allerede bemærket, intet anført til Jærnbanernes Udvikling her i Landet. Dette ligger naturligvis i, at der ikke er vedtaget Jærnbanelove, som fordre saadanne Beløb, men vi maa dog allesammen forudsætte, at de komme; vi vide jo allesammen fra vore Valgfredse, at der ikke er ret mange Valgfredse her i Landet, hvor der ikke er Jærnbaneprojekter oppe, Jærnbaneprojekter, til hvis Udarbejdelse og Samarbejden af de forskellige Interesser til en Plan der er udviklet et meget betydeligt Arbejde

omkring i Provinserne, Jærnbaneprojekter, hvortil Kommunerne, Købstadkommunerne, Landkommunerne og Amtskommunerne, have erklæret sig villige til at yde betydelige Bidrag, og tillige allesammen Jærnbaneanlæg, som dog ikke kunne foretages uden betydelige Tilskud fra Statens Side. Vi vide, at hvis alle disse Jærnbaneanlæg, eller i det mindste en stor Del af de Jærnbaneprojekter, som ere fremme, eller i hvert Tilfælde, hvis blot alle de Anlæg blive medtagne, som der er Grund til at fremme, vil der fordres meget betydelige Statsstilskud dertil. Det er godt, at vi have de 1½ Mill. Kr. Overskud, men jeg er ogsaa temmelig sikker paa, at de Tilskud, som der vil være god Grund til at forlange til Jærnbaneanlæg, ville kunne tage et meget betydeligt Hul i dette Overskud. Med Hensyn til Landbruget høre vi bestandig, hvor Landmænd samles, og hvor Landbrugets Fordringer formuleres, at der bliver gjort og nødvendig maa blive gjort større Fordringer paa Understøttelser til Landbruget. Jeg ved godt, at dette Spørgsmaal ligger en Del fremmed for en Del ærede Medlemmer af dette Ting, men jeg ved ogsaa paa den anden Side, at der er mange ærede Medlemmer, som sammen med mig ere inde i denne Udvikling og vide, hvor haardt den trænger til Støtte. De vide, hvorledes den rivende Udvikling af Husdyravlens med Nødvendighed fordrer en fortsat Understøttelse fra Statens Side, for at der ikke skal indtræde en Standsning, en Tilbagegang; de vide, at hvis de Principper skulle følges, hvorefter Statsunderstøttelserne nu uddeles til Husdyravlens, vil det være nødvendigt betydeligt at forhøje de Beløb, som dertil udræves, for at der ikke skal ske en Nedgang, og for at der ikke ligesom skal ske, hvad jeg vil kalde en Ulykke. Vi have jo nylig faaet Oplysning om, at alle jydste Kvægavlsforeningers Virksomhed, som ere en Betingelse for, at den jydste Kvægavl kan komme op paa et højere Standpunkt end det, hvorpaa den nu staar, og hvortil den højlig trænger, at hele denne Virksomhed vil gaa i Staa, hvis den ikke faar et langt større Statsstilskud end det, der nu bevilges den. — Jeg vil tillade mig at bevære Husmandsspørgsmaalet. Det er maaske det vigtigste agronomiske Spørgsmaal, vi for Øjeblikket have her i Landet; vore Husmænd dyrke en saa overordentlig stor Del af vor Jord, de danne en saa overordentlig stor Del af vor Befolkning, at det er noget, der er af den allerførste Betydning, at den økonomiske, upraktiske og urationelle Dyrkning af Huslodderne, som nu paa de fleste Steder finder Sted, afløses af et virkelig godt Agerbrug. Der er ikke nogen som helst Tvivl